

FOL

HEGEL MANTIĞI

FOL® 103

© MAK GRUP MEDYA PRO. REK. YAY. A.Ş.
SERTİFİKA NO: 44396

FELSEFE 100
İNGİLİZ İDEALİZMİ 04

HEGEL MANTIĞI
JOHN ELLIS McTAGGART

ÇEVİREN: HÜSEYİN DENİZ ÖZCAN

ÖZGÜN ADI: A COMMENTARY ON HEGEL'S LOGIC
EDİSYON: CAMBRIDGE 1910

YAYINA HAZIRLAYAN: ZİYA DİNÇSOY
REDAKSİYON: EBUBEKİR DEMİR
GÖRSEL YÖNETMEN: NURULLAH ÖZBAY
GRAFİK TASARIM VE UYGULAMA: TAVOOS

ISBN 978-625-7307-20-8

BASKI: AYRINTI BASIM YAY. VE MAT. HİZ. SAN. TİC. A.Ş.
MATBAA SERTİFİKA NO: 49599

1. BASKI: MART 2021

İLETİŞİM ADRESLERİ
CINNAH CD. KIRKPINAR SK. 5/4
06420 ÇANKAYA ANKARA
TEL.: 0312. 439 01 69
www.folkitap.com
bilgi@folkitap.com
siparis@folkitap.com
www.twitter.com/folkitap

HEGEL MANTIĞI

JOHN ELLIS McTAGGART

ÇEVİREN
HÜSEYİN DENİZ ÖZCAN

JOHN ELLIS MCTAGGART

Londra doğumlu (1866). Bristol'da bulunan Clifton College'e gitti. Ardından Cambridge, Trinity College'de felsefe eğitimine başladı (1885). Moral Bilimler kürsüsünde felsefe hocası olarak göreve başladı (1897) 'Filozofların filozofu' olarak tanındı ve emekli olana dek bu görevini sürdürdü (1923). Yeni Zelanda ziyaretinde tanıştığı Margaret Elizabeth Bird ile evlendi (1899). Birinci Dünya Savaşı sırasında emniyet mensubu olarak çalıştı ve bir mühimmat fabrikasında görev aldı. G. E. Moore ve Bertrand Russell'la uzun dönem mesai arkadaşlığı yaptı, ancak Russell'ın savaş karşıtlığı, yurtsever McTaggart ile aralarını bozdu. Aniden, yine Londra'da öldü (1925).

Başlıca eserleri: *Hegelci Diyalektik* (1896), *Hegelci Kozmoloji* (1901), *Some Dogmas of Religion* (1906) *Hegel Mantığı* (1910), *Ölümsüzlük ve Ezeliyet* (1915), *The Nature of Existence* (1921-27).

HÜSEYİN DENİZ ÖZCAN

Lisans öğrenimini Ege Üniversitesi Felsefe ve Sosyoloji bölümlerinde tamamlamıştır. Etik, estetik ve politika felsefesi üzerine çalışmaları *Felsefe Tartışmaları*, *FelsefeLogos*, *ViraVerita* ve *Ethos* gibi çeşitli dergilerde yayımlanmıştır. *İçkinlik Etiği: Nietzsche ve Spinoza* isimli kitabın editörlüğünü Orkun Tüfenk ile birlikte yapmıştır. Doktora eğitimine Ege Üniversitesi Felsefe Bölümünde devam etmekte, Spinoza, Hegel ve Nietzsche üzerine çalışmaktadır.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	15
BİRİNCİ BÖLÜM	
GİRİŞ	16
İKİNCİ BÖLÜM	
NİTELİK	29
I. Varlık	30
A. Varlık	30
B. Hiçlik	31
C. Oluş	33
II. Belirlenimli Varlık	38
A. Kendisi Olarak Belirlenimli Varlık	38
(a) Genel Olarak Belirlenimli Varlık	38
(b) Nitelik	38
(c) Bir-Şey	39
B. Sonluluk	42
(a) Bir-Şey ve Bir Başkası	42
(b) Belirlenim, Modifikasyon ve Sınır	43
(c) Sonluluk	45
C. Sonsuzluk	47
(a) Genel Olarak Sonsuzluk	48
(b) Sonlu ve Sonsuzun Karşılıklı Belirlenimleri	48
(c) Olumlu Sonsuzluk	50
III. Kendi-İçin-Varlık	53
A. Kendisi Olarak Kendi-İçin Varlık	53
(a) Belirlenimli Varlık ve Kendi-İçin-Varlık	53
(b) Bir-İçin-Varlık	55
(c) Bir	55
B. Bir ve Çok	56
(a) Kendinde Bir	56
(b) Bir ve Boşluk	56
(c) Birler Çokluğu	57

C. İtme ve Çekme	58
(a) Birin Dışta Bırakılması	58
(b) Çekimin Tek Biri	59
(c) İtme ve Çekme Bağıntısı	59

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

NİCELİK	61
I. (Ayrılaşmamış) Nicelik	64
A. Saf Nicelik	64
B. Sürekli ve Kesintili Büyüklükler	65
C. Niceliğin Sınırlanması	68
II. Kuantum	68
A. Sayı	68
B. Uzamlı ve Yeğnlikli Kuantum	71
(a) Farkları	71
(b) Uzamlı ve Yeğnlikli Büyüklüklerin Özdeşliği	73
(c) Kuantumun Başkalaşımı	78
C. Nicel Sonsuzluk	79
(a) Kavramı	79
(b) Nicel Sonsuz İlerleme	81
(c) Kuantumun Sonsuzluğu	83
III. Nicel Oran	85
A. Doğru Oran	85
B. Ters Orantı	87
C. Kuvvetlerin Oranı	87

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ÖLÇÜ	93
I. Özgül Nicelik	97
A. Özgül Kuantum	97
B. Özgüllestiren Ölçü	98
(a) Ölçüt	99
(b) Özgüllestiren Ölçü	100
(c) İki Tarafın Nitelikler Olarak İlişkisi	102
C. Ölçüde Kendi-için-Varlık	102
II. Gerçek Ölçü	103
A. Sabit Ölçülerin İlişkisi	103
(a) İki Ölçünün Birliği	103

(b) Ölçü İlişkileri Dizisi Olarak Ölçü	104
(c) Seçici Yakınlık	105
B. Ölçü İlişkilerinin Dügümlü Çizgisi	106
C. Ölçüsüz	108
III. Özün Oluşu	109
A. Mutlak Kayıtsızlık	109
B. Etmenlerinin Ters Bağmtısı Olarak Kayıtsızlık	110
C. Öze Geçiş	111

BEŞİNCİ BÖLÜM

KENDİ İÇİNE REFLEKSİYON OLARAK ÖZ	114
I. Saf Görünüş	118
A. Özsel ve Özsel Olmayan	118
B. Saf Görünüş	123
C. Refleksiyon	124
(a) Ortaya Koyan Refleksiyon	124
(b) Dışsal Refleksiyon	125
(c) Belirleyen Refleksiyon	126
II. Özellikler veya Refleksiyon Belirlenimleri	127
A. Özdeşlik	127
B. Ayrım	131
(a) Mutlak Ayrım	131
(b) Çeşitlilik	132
(c) Karşıtlık	139
C. Çelişki	141
III. Zemin	144
A. Mutlak Zemin	144
(a) Biçim ve Öz	144
(b) Biçim ve Madde	144
(c) Biçim ve İçerik	145
B. Belirlenmiş Zemin	145
(a) Biçimsel Zemin	145
(b) Gerçek Zemin	148
(c) Eksiksiz Zemin	150
C. Koşul	150
(a) Görelî Koşulsuz	150
(b) Mutlak Koşulsuz	152
(c) Şeyin Varoluşa Çıkışı	152

ALTINCI BÖLÜM

GÖRÜNÜŞ	154
I. Varoluş	155
A. Şey ve Özellikleri	156
(a) Kendinde Şey ve Varoluş	158
(b) Özellik	161
(c) Şeylerin Etkileşimi	162
B. Şeylerin Maddelerden Oluşması	163
C. Şeyin Çözülüşü	164
II. Görünüş	166
A. Görünüş Yasası	166
B. Görünüş Dünyası ve Kendinde Dünya	168
C. Görünüşün Çözülüşü	169
III. Özsel İlişki	170
A. Bütün ve Parça İlişkisi	170
B. Kuvvet ve Kuvvetin Dışavurumunun İlişkisi	173
(a) Kuvvetin Koşullanmışlığı	173
(b) Kuvvetin Uyarılması	174
(c) Kuvvetin Sonsuzluğu	174
C. İç ve Dışın İlişkisi	177

YEDİNCİ BÖLÜM

EDİMSELLİK	184
I. Mutlak	185
A. Mutlağın Dışa Koyulması	185
B. Mutlak Yükleme	188
C. Mutlağın Kipleri	189
II. Edimsellik	191
A. Olumsuzluk veya Biçimsel Edimsellik, Olanak, Zorunluluk	191
B. Görelî Zorunluluk veya Gerçek Edimsellik, Olanak ve Zorunluluk	195
C. Mutlak Zorunluluk	196
III. Mutlak İlişki	197
A. Tözsellik İlişkisi	197
B. Nedensellik İlişkisi	201
(a) Biçimsel Nedensellik	202
(b) Belirlenmiş Nedensellik	203
(c) Etki ve Tepki	213
C. Etkileşim	214

SEKİZİNCİ BÖLÜM

ÖZNEELLİK	218
I. Kavram	224
A. Tümel Kavram	224
B. Tikel Kavram	228
C. Tekil	230
II. Yargı	230
A. İçsel Yargı	230
(a) Olumlu Yargı	230
(b) Olumsuz Yargı	234
(c) Sonsuz Yargı	235
B. Kapsam Yargısı	238
(a) Tekil Yargı	240
(b) Tikel Yargı	241
(c) Tümel Yargı	243
C. Zorunluluk Yargısı	245
(a) Kategorik Yargı	246
(b) Hipotetik Yargı	247
(c) Ayırt Edici Yargı	248
D. Kavramın Yargısı	250
(a) Asertorik Yargı	250
(b) Problematik Yargı	251
(c) Apodiktik Yargı	251
III. Çıkarım	255
A. Nitel Çıkarım	255
(a) Birinci Figür	255
(b) İkinci Figür	259
(c) Üçüncü Figür	259
(d) Dördüncü Figür	260
B. Refleksiyon Çıkarımı	263
(a) Bütünlük Çıkarımı	263
(b) Tümevarım Çıkarımı	264
(c) Analojik Çıkarım	265
C. Zorunluluk Çıkarımı	268
(a) Kategorik Çıkarım	268
(b) Hipotetik Çıkarım	270
(c) Ayırt Edici Çıkarım	272

DOKUZUNCU BÖLÜM

NESNELİK	275
I. Mekanizm	278
A. Mekanik Nesne	278
B. Mekanik Süreç	281
(a) Biçimsel Mekanik Süreç	282
(b) Gerçek Mekanik Süreç	282
(c) Mekanik Sürecin Ürünü	285
C. Mutlak Mekanizm	285
(a) Merkez	285
(b) Yasa	289
(c) Mekanizmin Geçişi	289
II. Kimyasallık	289
A. Kimyasal Nesne	290
B. Kimyasal Süreç	290
C. Kimyasallığın Geçişi	293
III. Ereksellik	294
A. Öznel Ereksellik	300
B. Araç	302
C. Gerçekleşmiş Ereksellik	306

ONUNCU BÖLÜM

İDEA	307
I. Yaşam	309
A. Yaşayan Birey	313
B. Yaşam Süreci	315
C. Tür	317
II. Bilme İdeası	323
A. Doğru İdeası	330
B. İyi İdeası	336
III. Mutlak İdea	341
DİZİN	349

ÖNSÖZ

Bu kitabın II, III, VIII, IX ve X. BÖLÜMLER Mind dergisinde yer alan (Ekim 1902; Nisan 1904; Nisan ve Temmuz 1897; Haziran 1899; ve Nisan 1900) makalelere dayanmaktadır. Bununla birlikte, şimdi yayınlanan yorum ve eleştiri daha önceki versiyonlardan birçok bakımdan ve kayda değer ölçüde farklıdır.

Bu kitabın prova okumasını gerçekleştirdiği ve birçok değerli önerisi için eşime, aynı şekilde III. Bölümü okuma nezaketini gösterdiği ve Nicelik kategorisinin ele alınışındaki kayda değer yardımlarını esirgemediği için Sayın Bertrand Russel'a minnettarım. Bunun yanı sıra Hegel felsefesi üzerine ders verdiğim öğrencilerimin eleştiri ve yorumlarında da çok şey borçlu olduğumu belirtmek isterim.

TRINITY COLLEGE, CAMBRIDGE.

HAZİRAN, 1910.

BİRİNCİ BÖLÜM

GİRİŞ

1. Bu kitapta Varlık kategorisinden Mutlak İde kategorisine giden süreçte Hegel'in uğradığı çeşitli geçiş noktalarının eleştirel bir izahatını vermeyi teklif ediyorum. Bu esnada ne Hegel'in kullandığı yöntemi ne de diyalektiğin sonuçlarının deneyimin olgularına uygulanma biçimlerini tarif edecek ya da eleştireceğim. Bu meseleleri *Hegelci Diyalektik* ve *Hegelci Kozmoloji* isimli kitaplarımda elimden geldiğince inceledim. Bu çalışmanın iki amaca hizmet edeceğini umuyorum: İlk olarak, *Büyük Mantık*'ı okuyan Hegel öğrencileri onu bir açıklama olarak faydalı bulabilirler; bunun yanı sıra zaman darlığı yahut Almanca bilmeme yüzünden metnin orijinalini okumaktan alıkonulan kimseler bu kitap sayesinde *Büyük Mantık*'a ilişkin bir fikir edinebilirler.

2. Mantığın diyalektik süreci Hegel'in sisteminde mutlak olarak özsel olan tek unsurdur. Yalnızca bu süreci kabul edip Hegel'in yazdığı diğer her şeyi reddettiğimiz takdirde, tümüyle eksiksiz olmasa da varabildiği noktaya dek istikrarlı kalan ve en yüksek önemdeki sonuçlara erişebilen bir felsefe sistemine sahibiz demektir. Diğer taraftan, Mutlak İdea'ya götüren bu diyalektik sürecin yadsınması, sistemin geri kalanının da tümüyle ortadan kaldırılması anlamına gelir; zira Hegel sisteminin geri kalanının tümünde Mantık'ta elde edilen sonuçlara yaslanmaktadır. Buna rağmen Mantığın ayrıntılandırılması Hegel felsefesi üzerine yazılmış sayısız yorum ve eleştirinin çok küçük bir kısmına denk düşer. Bu eleştiri ve yorumlar neredeyse tümüyle diyalektik yönetime ilişkin genel tartışmalara ya da Mantığın sonuçlarının deneyimin olgularına uygulanmasına ilişkin sorulara adanmıştır. Kuno Fischer'ın *Tarih Felsefesi*'nde ortaya

DİZİN

- A**
analitik ve sentetik bilgi 332
antitez 19, 27, 28, 32, 45, 55, 56, 247, 271, 332, 338
Ayırt Edilemeyenlerin Özdeşliği 23, 77, 136
ayırım 130, 132, 133, 134, 142, 143, 148
- B**
Başkası-için-Varlık (Sein für Anderes) 42, 43, 44
Belirlenim 29, 43, 45, 46, 132, 133; ~li Varlığa Geçiş (Uebergang in das Dasein) 36; ~li Varlık 37, 38, 39, 40, 42, 45, 47, 53, 55, 79, 95, 122, 132, 152, 158
Belirlenmiş Nedensellik 184, 203, 204, 205, 206, 210, 215
Biçimsel: ~ Mekanizm 279; ~ Nedensellik 184, 202, 204, 205, 210
bilme 24, 26, 282, 307, 322, 323, 325, 326, 327, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 339, 340, 341, 344, 346, 347
bir-aradalık 168
Bir Başkası 29, 42, 44, 45, 46
birey 20, 307, 308, 313, 315, 318, 324, 325, 329, 330, 331, 333, 335, 336, 337, 340, 343, 344
Bir-için-Oлма 55
bir-şey 29, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 50, 51, 53, 54, 69, 84, 100, 102, 106, 108, 149, 151, 175
biyoloji 311, 316
boşluk 30, 56, 57, 58
- Ç**
çekme 24, 30, 54, 58, 59, 60, 64
Çeşitliliğin Kayıtsızlığı 137
çeşitlilik 114, 132, 133, 134, 135, 225, 226, 257
çoğulluk 40, 45, 72
- D**
dışavurum 173, 174, 175, 176, 177, 198, 202
diyalektik 7, 16, 20, 21, 22, 26, 28, 30, 31, 32, 60, 79, 120, 121, 142, 153, 157, 288, 333, 345; ~ sürecin nesnellığı 21; ~ süreç 28, 30, 79, 153
- E**
edimsellik 28, 184, 185, 191, 192, 194, 195, 196, 199, 204, 210, 216, 217, 339
ereksellik 296, 297, 300, 301, 302, 305, 306, 333
etki 184, 207, 213, 214
etkileşim 162, 184, 197, 214, 215, 216, 222, 223, 225, 227
evren 324, 325, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 343, 344, 345, 346
- F**
Fichte 46, 123
- G**
Gerçekleşmiş Erek 304, 305, 306
gerçeklik 19, 22, 23, 32, 39, 49, 50, 123, 143, 160, 187, 188, 197, 198, 201, 203, 209, 211, 281, 288, 289, 298, 306, 309, 323; ~in diyalektiği 22
Gerçek Sonsuzluk 51, 52
gereklilik 46
görünüş 114, 115, 116, 117, 118, 119, 122, 123, 124, 154, 155, 165,

- 166, 168, 169, 170, 180, 181, 186, 187, 189
- H
- Hiçlik 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 48, 58, 128, 316
- İ
- içsel yargı 218, 219, 230, 231, 237, 238, 240, 261, 268
- idealizm 52, 158
- itme 24, 30, 57, 58, 59, 60, 64, 65, 131, 222
- iyi ideası 307, 329, 334, 336, 337, 338, 340
- K
- Kadercilik 284, 285
- Kant 27, 46, 62, 116, 123, 158, 159, 195, 294, 310
- kapsam yargısı 218, 219, 238
- kavram 18, 19, 28, 29, 138, 218, 220, 224, 225, 228, 229, 230, 231, 233, 250, 251, 254, 273, 274, 276, 278, 293, 294, 297, 299, 308, 309, 320, 323, 339, 341, 342, 346
- Kendi-için-Varlık 43, 44, 53, 54, 55, 58
- Kendisi Olarak Belirlenimli Varlık 29, 38, 45
- koşul 115, 150, 151, 152, 153, 155
- kuantum 61, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 97, 100, 108, 111, 112; uzamlı ~ 72, 74, 75, 78; yeğinlikli ~ 61, 71, 72, 74, 75, 78
- kuvvet 24, 154, 173, 174, 175, 176, 177, 198, 202
- L
- Leibniz 123, 136
- Lotze 337
- Luther 339
- M
- mantığın diyalektik süreci 16
- mekanizm 24, 25, 275, 277, 278, 279, 281, 282, 285, 286, 292, 293, 296, 301, 306, 328
- modifikasyon 29, 43, 45, 46
- Mutlak 16, 21, 24, 63, 93, 109, 110, 113, 114, 115, 123, 126, 131, 132, 133, 139, 144, 152, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 209, 215, 216, 224, 275, 281, 282, 285, 286, 287, 292, 293, 300, 301, 306, 307, 340, 341, 342, 343, 344, 346, 347, 348; ~ Idea 16, 21, 63, 209, 307, 340, 341, 342, 343, 344, 346, 347, 348; ~ Kayıtsızlık 93, 109, 110, 113, 123
- N
- neden 203, 206, 207, 208, 210
- nedensellik 101, 162, 184, 197, 199, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 209, 210, 213, 214, 215, 216, 217
- Negatif Sonsuzluk 49
- nesnellik 218, 220, 275, 276, 308, 317, 323
- nicelik 19, 21, 24, 29, 57, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 77, 79, 80, 82, 84, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 103, 106, 107, 108, 111, 112, 113, 115, 138, 240
- Nicel Oran 88, 90, 91, 92, 95
- Nitelik 19, 29, 30, 38, 40, 60, 65, 69, 76, 80, 83, 84, 88, 89, 90, 94, 95, 96, 97, 98, 100, 102, 103, 106, 107, 108, 110, 111, 112, 113, 115, 119, 120, 157, 163, 164; ~in kategorileri 35, 111; ~ler 38, 39, 91, 93, 95, 101, 102, 108, 136, 157, 161, 163, 165
- O
- olanak 184, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 216
- olumsuz yargı 28, 218, 234, 237
- oluş 29, 33, 34, 35, 36, 58, 201, 316
- organizma 311, 314, 315, 316, 318, 319, 321, 322
- orta terim 256, 259, 260, 266, 269
- ölçü 19, 29, 67, 88, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 100, 101, 103, 104, 105, 106, 107, 112, 113, 118, 119, 120, 134, 135, 136, 138

ölçüt 93, 99, 100, 101

öz 18, 19, 21, 28, 29, 38, 101, 103, 114, 115, 116, 117, 120, 122, 123, 124, 127, 128, 129, 131, 138, 142, 144, 145, 146, 152, 153, 155, 157, 159, 165, 169, 170, 171, 176, 181, 185, 187, 193, 198, 199, 220, 223, 224, 226, 227, 232, 233, 245, 252, 280, 281, 302, 323; -e (Uebergang in das Wesen) 36

özdeşlik 28, 114, 120, 122, 124, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 136, 137, 142, 143, 144, 146, 147, 162, 169, 185, 192, 193, 204, 235; ~ yasası 129, 130, 136

özgürlük 52, 222, 223, 224, 285

özellik 28, 218, 219, 220, 221, 222, 225, 226, 228, 275, 276, 277, 308, 309, 317, 323

S

saf görünüş 114, 115, 118, 119, 122, 123, 124, 180, 187

saf varlık 31, 32, 37, 63

sentez 19, 27, 28, 37, 39, 47, 50, 55, 59, 92, 109, 178, 237, 247, 269, 290, 294, 314, 329, 332, 338

sınır 29, 43, 44, 45, 46, 47, 50, 68, 69, 71, 87, 92

Sokrates 339

sonlu 29, 44, 48, 49, 50, 52, 80, 207, 295, 334

sonsuz 44, 49, 50, 52, 61, 71, 80, 81, 83, 84, 90, 91, 92, 108, 109, 113, 176, 211, 218, 234, 235, 236, 237, 258, 261, 269; ~ Diziler 49, 109; ~ Yargı 218, 235, 236, 237

Sonsuzluk 29, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 61, 79, 80, 81, 83, 91, 212, 215, 292

Sonuç 208

Ş

Şey 20, 35, 38, 39, 42, 102, 103, 104, 105, 106, 120, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 164, 165, 166, 173, 174, 175, 181, 182, 195, 198, 199, 230, 233

T

tez 19, 27, 28, 37, 45, 50, 56, 174, 247, 290, 332, 338

tikel kavramlar 228

tümeller 138, 229, 232, 233, 235, 245, 246, 248, 257, 262, 268, 317, 320

tür ideası 319

Ü

üçleme 19, 43, 199, 216, 238

V

varlığa gelme (Enstehen) 36

varlık 16, 18, 19, 21, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 44, 45, 48, 51, 53, 54, 55, 56, 59, 63, 84, 93, 102, 106, 108, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 127, 128, 129, 136, 152, 155, 158, 173, 185, 190, 199, 219, 220, 230, 238, 239, 247, 252, 276, 316, 342; ~olmayan 32; ~tan Kesilme (Vergehen) 36

varolan 22, 41, 42, 70, 85, 86, 120, 121, 129, 135, 173, 175, 201, 253, 297, 313, 331

varoluş 19, 22, 153, 154, 155, 156, 158, 160, 181, 182, 191, 229, 306; ~un diyalektiği 22

Y

yaşa 129, 156, 165, 166, 167, 168, 275, 289

yaşam 20, 24, 26, 282, 293, 307, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 317, 319, 323, 325, 326, 327, 328, 333, 341, 342

Z

zemin 115, 130, 135, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 181, 182, 183, 194

zorunluluk 168, 184, 191, 192, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 214, 216, 218, 219, 223, 224, 245, 246, 250, 266, 268, 269, 272, 276, 334; ~ çıkarımı 168